

MOKGWATŠHOMO WA TSHEDIMOŠO YA MOREKI (YEO EBEGO E TSEBJA KA NGWADIŠO E TEE)

Na Mokgwatšhomo wa Tshedimošo ya Moreki ke eng?

Mokgwa wa go ngwadiša motšhelo & motšhelo wa ditšwantle le go mpshafatša tshedimošo ya bjale o fetogile go tloga ka 12 Mei 2014. SARS bjale e tlo ba le 'Ngwadišo e tee/Single Registration' ya balefela motšhelo metšhelong ka moka yeo ba e lefelago le ditheo ka moka tše di nyalelanago. Go tebelelo ya molefela motšhelo, o tla ngwadiša ga tee fela bjalo ka molefela motšhelo o moswa gomme morago ga moo a tlatša fela tshedimošo e nyakegago ge a thoma go lefela, mohlala, VAT. Gape go tlo ba bonolo bjale go mpshafatša tshedimošo yeo e šetšego e le gona.

Na go tla akaretšwa eng ka go Mokgwatšhomo wa Tshedimošo ya Moreki?

Mokgwatšhomo wa Tshedimošo ya Moreki (Ngwadišo e Tee) e tla dirwa, go thoma ka:

- Ngwadišo ya balefela motšhelo.
- Mokgwa o bonolo wa go dira kgopelo ya:
 - Motšhelo wa Letseno la Kgwebo (CIT)
 - Motšhelo wa Letseno (go akaretšwa Motšhelo wa Nakwana/ Provisional Tax)
 - Lefela ka Ge o Gola (PAYE)
 - Motšhelo wa Boleng bja go Oketšwa (VAT)
 - Tša Metšhelo ya Ditšwantle le Diphahlogae.

Na ke dikholego dife tša Mokgwatšhomo wa Tshedimošo ya Moreki?

Balefela metšhelo/baemedi ba ngwadišitšwego bjale ba tla kgona go:

- Lebelela mehuta ka moka ya metšhelo lefelong le le tee.
- Laola tshedimošo ya mong lefelong le le tee go [eFiling](#) goba [go lekala la SARS](#).
- Ngwadišetša makgetho a tlaleletšo (CIT, PAYE, VAT ntle le metšhelo ya Ditšwantle le Diphahlogae) go [eFiling](#) ntle le ge o šetše o ngwadišeditše motšheolo o tee go [eFiling](#).
- Lekgethong la mathomo, molefela motšhelo goba ditheo tša molao, bjalo ka Dikhamphane le Ditrasete, di tla kgokaganywa le baemedi ba bona ba ngwadišitšwego go mokgwatšhomo wa SARS. [Go hwetša tshedimošo e ntši kgotla mo.](#)

Na e šoma bjang?

- **Balefela motšhelo ba go thomiša:**

Maele a Bohlokwa kudu: Kgonthiša gore ga se o ngwadišwe, ka go letšetša le go lekola le SARS Contact Centre go 0800 00 SARS (7277).

Ge eba o ngwadiša bjalo ka molefela motšhelo o moswa, o hloka go:

- Etela [lekala la SARS la kgauswi](#)
 - Tlatša diforomo tša ngwadišo ya motšhelo e hlokegago:
 - [Metšhelo ya Ditšwantle le Diphahlogae – DA185 and annexures](#)
 - [Bengmešomo – EMP101e](#)
 - [Metšhelo ya Letseno ya Dikhamphani – IT77C](#)
 - [Motšhelo wa Letseno wa batho ka noši – IT77](#)
 - [Motšhelo wa Letseno wa Ditrasete – IT77TR](#)
 - [Bareki \(Vendors\) - VAT101](#)
 - Kgonthiša gore o tla le [ditlabela ka moka tša maleba \(ditokumente tša maleba\)](#).
 - O tla ngwadišwa gomme profaele ya gago e tla dirwa ka nakwana, ntle le ge go se na mathata.
 - O tla amogela tsebišo ka emeile ya go tiišetša ngwadišo ya mohuta wa motšhelo wa gago.
- **Balefela motšhelo bao ba ntšego ba le gona:**

Ge eba o molefela motšhelo yo a ntšego a le gona, o ka:

- tsena go [eFiling](#) ge eba o ngwadišeditše yona, gomme o tlatše foromo ya Go ingwadiša, Tokišo le Tiišetšo (RAV01) moo o ka mpshafatšago tshedimošo ka moka ya ngwadišo ka ntle le Leina le ID/Leina le le Ngwadišitšwego le nomoro ya ngwadišo ya khamphane le mohuta wa setheo. [Kgotla mo go hwetša tlhatlo ka go tlatša RAV01](#).
- ge eba o hloka go mpshafatša tshedimošo ye o tla swanela ke go ya [lekaleng la SARS la kgauswi](#). Gopola go tla le [ditlabela tše nyakegago \(ditokumente tša thekgo\)](#).
- Etela [lekala la kgauswi la SARS](#).

Na nka ngwadiša kae goba go fetoša tshedimošo?

Go tla ya le gore o nyaka go dira eng, mekgwa e latelago e a hwetšagala:

Maele a Bohlokwa kudu:

- Baemedi ba Ngwadišitšwego ba swanetše go etela [lekala la SARS](#) pele, go rekhota dikamano tša bona le bareki ba bona go mokgwatšhomo wa SARS, [kgotla mo](#)
- [Na o hloka go kopanya mehuta ka moka ya metšhelo ka profaeleng e tee? Lebela go hwetša tshedimošo](#)

	I want to:				
	Register as a first time taxpayer	Update my registered details	Activate my registered representative	Add new taxes and/or non-registered representatives to my profile	Enquire about my details
SARS branch					
eFiling		 Excluding Name and ID/Registered name, Company Registration number & Nature of Entity			
Registration of employees by Employers					
SARS Contact Centre					
Post					

Hlokomela dilo tše mmalwa:

- SARS ga esa amogela ngwadišo goba mpshafatšo ya tshedimošo ka poso, lepokising la tlogelo la SARS, fekese goba emeile.
- Bengmešomo ba ka ngwadiša bašomi ka go diriša tshepetšo ya foromo ya Ngwadišo ya Motšhelo wa Letseno. Bengmošomo b aka ngwadiša ka [eFiling](#), ka tirišo ya [e@syFile™](#) Employer goba lekaleng la SARS. Go hwetša tshedimošo e ntši lebelela tlhathli [Ngwadišo ya bašomi ya Motšhelo wa Letseno](#).

Na ke mang a ka dirago eng?

Go tla ya le karolo yeo o e kgathago goba mošomo wa gago, o ka kgona go dira ditshepetšo tše di latelago:

If I am a:	I want to:						
	Register for the first time as a taxpayer at a branch	Register for additional tax, customs or excise products at a branch	Update my identity number or registration number at branch	Update bank details at branch	Update my address, contact details, representative details via branch or eFiling	Enquire about details via branch or eFiling	Merge all types of tax on eFiling
Individual							
Tax Practitioner on behalf of a client							
Representative on behalf of a Business/Company							
Representative on behalf of a Trader							
Representative on behalf of a Trust							
Representative on behalf of an Estate							

Ka kgopelo lemoga: Setsebi sa Motšhelo sa go se ngwadišwe se tla kgaoletšwa gomme se ka dumelelwa fela go dira mešongwana e itšeng. [Lebelela tshedimošo e ntši ka ga dikgaoletšo tše di dirišwago.](#)

Dilo tše mmalwa tše di swanetšego go lemogwa:

- **Ditaolelo tša nakwana fela** – na e šoma bjang? Mabakeng a kgethegilego mohlala: bareki ba go palewa ke go itirela, motho ka noši a ka kgethwa gomme a šoma legatong la molefela motšhelo ga tee. Motho yo a kgwethwago go swanetše ba le [maatla a moemedi wa molao](#) go dira kgopelo ya tirelo nako enngwe le enngwe ge a etela lekala.

Maele a Bohlokwa kudu: Motho yo a tlo šomago legatong la molefela motšhelo o swanetše go ba a ngwadišitšwe le SARS

Ditaolelo tša nakwana fela di ka dumelwa fela ka fase ga mabaka a kgethegilego:

- Bohwa/Dithoto
 - Moreki yo a sa kgonego go itirela / wa go lwala kudu
 - Bao e sego badudi ba mo nageng
 - Go golegwa
 - Ditsebi tša Motšhelo tše di Ngwadišitšwego le SARS
 - Ge o bokgole bja go feta 200 km le lekala la kgauswi la SARS. Go lekola bokgole bja lekala la kgauswi le wena goba go mobile unit, [kgotla mo.](#)
- Dikaonafatšo tša gona bjale tša ditsebi tša motšhelo tše di ngwadišitšwego le baemedi ba ngwadišitšwego go eFiling, [bala tshedimošo e ntši mo.](#)
 - Go hwetša tshedimošo mabapi le dinomoro tše mpsha tša setsebi sa motšhelo, [bala mo.](#)
 - Ditsebi tša Motšhelo ba sa ntše ba sa kgopelwa go laetša tokumente ya go saenwa ya [maatla a moemedi wa molao](#) ketelong enngwe le enngwe ya lekala, gomme profaele ya bona ya bjale ya [eFiling](#) e tla dula e sa fetoge.
 - Na Setsebi sa gago sa Motšhelo se Ngwadišitšwe? Ka kgopelo lemoga gore Ditsebi tša Motšhelo ka moka di swanetše go ngwadišwa le setho sa taolo sa go tsebegago (RCB) gape gammogo le SARS. [Nyakišiša ge eba Setsebi sa gago sa Motšhelo se ngwadišitšwe.](#)
 - Ge **Ditsebi tša Motšhelo di letšetša SARS Contact Centre**, kgokaganyo magareng ga Setsebi sa Motšhelo le bareki ba gagwe e swanetše goba e šetše e dirilwe go [eFiling](#) e sego bjalo Contact Centre e ka se kgone go fana ka thušo, [bala mo.](#)

Na o hloka thušo?

Letšetša SARS Contact Centre go 0800 00 SARS (7277) goba etela [lekala la SARS](#). Kgonthiša gore o tla le [ditlabela tša malebag](#).